

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Ion Guzun și Iurie Diaconu

a judecat în ședință fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui

Rotaru Ion Gheorghe, a. n. 06.06.1957, originar din s. Mereșeni, r. Hîncești, domiciliat în or. Hîncești, str. Hîncu 105, ap. 1;

și

Todiță Sergiu Pavel, a.n. 27.06.1969, originar din Ucraina, reg. Zaporojie, domiciliat în or. Cimișlia, str. 27 August nr. 9.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- *Instanța de fond - 14.03.2008- 26.10.2012;*
- *Instanța de apel - 02.05.2013- 28.01.2014;*
- *Instanța de recurs - 06.05.2014 - 10 .06.2014;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 26.10.2012 inculpații Rotaru Ion Gheorghe și Todiță Sergiu Pavel, au fost achitați de sub învinuirea înaintată în baza art.309¹ alin.(3) lit. c); 328 alin. (1) Cod penal, din lipsa în acțiunile lor a elementelor acestor infracțiuni.

2. Pentru pronunțarea sentinței, instanța de fond a reținut că, de către organul de urmărire penală Rotaru Ion Gheorghe, este învinuit în aceia că, activînd în funcția de Comisar - interimar al Comisariatului de Poliție raional Cimișlia, în baza Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 53 EF din 01.02.2007, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere căreia prin numire într-o instituție de stat i-au fost acordate permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție, precum și organizatorico-economice, fiind abilitat în baza pct. 5, 8 ale atribuțiilor de serviciu să organizeze activitatea subdiviziunilor comisariatului în vederea descoperirii cazurilor cu privire la infracțiuni și contravenții administrative, executarea controlului asupra respectării necondiționate a legislației de către colaboratorii comisariatului de poliție și asupra legalității acțiunilor lor în exercițiul de funcție, a săvîrșit tortura și depășirea atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe:

La 04.05.2007, în s. Fetița, raionul Cimișlia a fost săvârșit violul lui A. Baltag. Pe acest fapt, de Secția Urmărire Penală a CPR Cimișlia la 06.05.2007 a fost pornită urmărirea penală pe cauza penală nr. 2007400094 conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, investigațiile în vederea identificării infractorului fiind organizate nemijlocit de Comisarul CRP Cimișlia Ion Rotaru.

La 07.05.2007 în cadrul investigațiilor faptei menționate, fără a avea vre-un temei legal prevăzut de art. 63 CPP RM pentru a suspecta în săvârșirea acestei infracțiuni pe locuitorul satului Fetița, raionul Cimișlia, Sergiu Pădureț și a aplica față de el prevederile art. 166 CPP RM și art. 248 CCA, Ion Rotaru a dat indicații ca Sergiu Pădureț să fie reținut.

Tot atunci, la 07.05.2007, în jurul orelor 18.00-19.00, acționând din interese carieristice, cu scopul de a descoperi prin orice metodă infracțiunea de viol precum și a obține de la Sergiu Pădureț declarații de autodenunțare, Rotaru Ion a depășit în mod vădit limitele drepturilor acordate lui de art. 16 a Legii „Cu privire la poliție”, organizând torturare ultimului.

Astfel, în biroul de serviciu din sediul CPR Cimișlia, acționând intenționat și în complicitate cu Șeful Poliției Criminale a Comisariatului de Poliție raionul Cimișlia, Todiță Sergiu, cu un mijloc special din dotarea MAI, (aplicarea cărui cauza suferințe fizice deosebite) și anume cu un baston de cauciuc i-a provocat lui Sergiu Pădureț o lovitură peste cap, 2 lovituri peste spate și 2 lovituri peste fese în final provocându-i și o lovitură cu palma la timpanul urechii stângi. Ulterior, cu același baston de cauciuc Todiță Sergiu fiind instigat de Rotaru Ion i-a provocat lui Sergiu Pădureț 3 lovituri peste fese.

Ca urmare a acțiunilor menționate lui Pădureț Sergiu i-au fost cauzate dureri fizice puternice și leziuni corporale în formă de 2 echimoze masive pe ambele fese de dimensiunea 20 x 18 cm, din stânga și 18 x 17 cm din dreapta, calificate conform raportului de expertiză medico-legală din 09.11.2007 ca vătămare corporală ușoară.

Faptele numite ale lui Rotaru Ion procurorul le-a încadrat juridic în prevederile art. 309¹ alin. (3), lit. c) Cod penal, provocarea în mod intenționat a durerilor și suferințelor fizice puternice unei persoane cu folosirea unor instrumente speciale de tortură, cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, pentru un act pe care aceasta este bănuită că l-a comis

Tot el, Rotaru Ion, este învinuit de către organul de urmărire penală, că urmărind scopul de a obține de la Sergiu Pădureț declarații de autodenunțare în săvârșirea infracțiunii menționate, fără a avea careva temeiuri legale, a dat indicații șefului Poliției Criminale Todiță Sergiu de a-l reține pe Pădureț Sergiu fapt realizat ulterior de către Todiță Sergiu iar ca urmare, Pădureț Sergiu între orele 19.00 data de 07.05.2007 pînă în jurul orelor 11.00 data de 08.05.2007 a fost deținut fără hrană în Izolatorul de detenție provizorie a CPR Cimișlia prin ce i-a cauzat ultimului daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege.

Faptele numite ale lui Rotaru Ion procurorul le-a încadrat juridic în prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal pe semnele, săvârșirea de către o persoană cu funcții de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor

acordate prin lege prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

De către organul de urmărire penală, Todiță Sergiu Pavel, este învinuit în aceia că, activînd în baza Ordinul Ministrului Afacerilor Interne, nr. 106-ef din 14.04.2006 în funcția de Șef al Poliției Criminale a Comisariatului de Poliție raionul Cimișlia, adică fiind o persoană cu funcție de răspundere căreia în conformitate cu atribuțiile aferente funcției precum și potrivit competențelor prevăzute de Legea nr. 416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, i-au fost acordate în mod permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a acțiunilor administrative de dispoziție, fiind obligat să organizeze petrecerea măsurilor operative de investigație pentru descoperirea infracțiunilor și depistarea persoanelor, de a ieși personal la locul săvîrșirii infracțiunilor grave pentru a organiza căutarea infractorilor, de a efectua controlul asupra îndeplinirii respectării cu strictețe a legislației de către subalterni, de a precuaa cereri, plîngeri și informații parvenite de la cetățeni despre infracțiunile săvîrșite, de a organiza lucrul la deschiderea dosarului pe toate crimele nedescoperite nu mai tîrziu de 10 zile după pornirea cauzei penale conform prevederilor pct. pct. 1, 6, 13, 15, 18 a fișei de post a șefului poliției criminale din cadrul CPR Cimișlia aprobată pentru anul 2007, a săvîrșit un șir de infracțiuni în următoarele circumstanțe:

La 04.05.2007 în s. Fetița, raionul Cimișlia a fost săvîrșit violul lui Anastasia Baltag, iar la 06.05.2007 pe acest fapt de CPR Cimișlia a fost pornită urmărirea penală pe cauza penală nr. 2007400094 în baza art. 171 alin. (1) Cod penal.

La 07.05.2007 în cadrul investigațiilor faptei menționate, o grupă de colaboratori din cadrul CPR Cimișlia condusă de Sergiu Todiță, fără a avea vre-un temei legal, prevăzut de art. 63 CPP RM, pentru a-l suspecta în săvîrșirea acestei infracțiuni pe locuitorul satului Fetița, raionul Cimișlia, Sergiu Pădureț precum și a aplica față de el prevederile art. 166 CPP RM, a art. 13 pct. 4), pct. 7), și pct. 11) a Legii „Cu privire la poliție” la indicația comisarului CRP Cimișlia Ion Rotaru 1-au reținut pe Sergiu Pădureț.

Tot atunci, la 07.05.2007, în jurul orelor 18.00-19.00, acționînd cu interes carieristic, motivat de exces de zel, exprimat în dorința de a identifica prin orice metodă persoana, care a săvîrșit violul lui A.Baltag și dorind să obțină o astfel de informație de la Sergiu Pădureț, Todiță Sergiu a depășit în mod vădit limitele drepturilor acordate lui de art. 16 a Legii „Cu privire la poliție”. Astfel, în biroul de serviciu din sediul CPR, acționînd intenționat și în comun acord cu comisarul CPR Cimișlia Rotaru Ion, Pădureț Sergiu cu un mijloc special, din dotarea MAI, (aplicarea cărui cauza suferințe fizice deosebite) și anume cu un baston de cauciuc, i-a provocat lui Sergiu Pădureț 3 lovituri peste fese, ulterior Rotaru Ion urmărind același scop i-a mai cauzat lui Sergiu Pădureț o lovitură cu palma la timpanul urechii stîngi, apoi cu același baston de cauciuc o lovitură peste cap, 2 lovituri peste spate și 2 lovituri pe fese.

Ca urmare lui Pădureț Sergiu i-au fost cauzate dureri fizice puternice și leziuni corporale în formă de 2 echimoze masive pe ambele fese de dimensiunea 20 x 18 cm din stînga și 18 x 17 cm din dreapta, calificate conform raportului de expertiză medico-legală din ca vătămare corporală ușoară.

Faptele numite ale lui Todiță Sergiu procurorul le-a încadrat juridic în prevederile art. 309¹ alin. (3), lit. c) Cod penal, provocarea în mod intenționat a durerilor și suferințelor fizice puternice unei persoane cu folosirea unor instrumente speciale de tortură, cu scopul de a obține de la această persoană informații sau mărturisiri, pentru un act pe care aceasta este bănuită că l-a comis.

Tot el, adică Todiță Sergiu este învinuit, că urmărind scopul de a obține de la Sergiu Pădureț informații și mărturisiri privind săvârșirea violului lui A.Baltag precum și a atinge scopul inițial, autodenunțarea lui Sergiu Pădureț în săvârșirea infracțiunii menționate i-a dat indicații ilegale ofițerului de gardă din unitatea de gardă a CPR Cimișlia, Caraja Iurie de a-1 reține pe Pădureț Sergiu iar ca urmare, Sergiu Pădureț între orele 19.00 data de 07.05.2007 până în jurul orelor 11.00 data de 08.05.2007 a fost deținut fără hrană în Izolatorul de detenție provizorie a CPR Cimișlia prin ce i-a cauzat ultimului daune în proporții considerabile.

Faptele lui Todiță Sergiu procurorul le-a încadrat juridic în prevederile art. 328 alin. (1) Cod penal pe semnele, săvârșirea de către o persoană cu funcții de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

3. Sentința de achitare a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care:

- Rotaru Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal - la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani.

- în baza art. 328 alin. (1) Cod pena - l la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, a-i stabili inculpatului Rotaru Ion pedeapsa definitivă sub formă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani;

- inculpatul Todiță Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 309¹ alin. (3) lit. c) Cod penal la de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani.

- în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, a-i stabili inculpatului Todiță Sergiu pedeapsa definitivă sub formă de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 3 ani.

În motivarea apelului s-a invoca că:

- instanța de judecată a dat o apreciere subiectivă probelor prezentate de acuzatorul de stat iar la baza sentinței de achitare a pus în exclusivitate circumstanțele faptice prezentate de inculpați și apărătorii acestora;

- instanța nu s-a expus asupra pertinentei probei materiale și anume, a dovezii scrise semnate de inculpatul Todită Sergiu prin care ultimul confirmă faptul deținerii ilegale în perioada 07.04-11.04.2007 a părții vătămate Pădureț Sergiu în Izolatorul de Detenție Preventivă a CPR Cimișlia;

- nu pot fi puse la baza sentinței de achitare declarațiile martorului Vacarciuc A. care, înafară de expunerea cronologică a unor fapte legate de activitatea inculpatului Rotaru Ion în funcția de comisar al CPR Cimișlia și interacțiunea ultimului cu organele administrației publice locale precum și conducerea Ministerului Afacerilor Interne, instanței de judecată nu a relatat, totodată fiind stabilit cu certitudine faptul, că martorul Vacarciuc A. nu posedă careva date concludente despre maltratarea și reținerea părții vătămate Pădureț Sergiu;

- urmează a fi apreciate critic depozițiile martorilor Gavriliță Vasile, Caraiman Oleg, Secrieru Dumitru, Covali Vasile, Prodius Nicolae, Rozdovanu Sergiu, Leșanu Vladimir, Gangan Ion, Srandi Efinia, Florea Mihail, Gheorghe Rusu, Cebotari Iurie, Toderaș Leonid, Gheorghelaș Vadim date instanței de judecată avînd în vedere faptul, că s-au aflat în subordinea inculpatului Rotaru Ion în perioada deținerii de către ultimul a funcției de comisar al CPR Cimișlia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014 a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută fără modificări sentința.

4.1. În motivarea soluției sale instanța de apel a menționat, că analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și colaborării lor, instanța de fond just a adoptat o sentință de achitare în privința lui inculpaților Rotaru Ion și Todită Sergiu, pe învinuirea înaintată, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunilor încriminate, or învinuirea încriminată inculpaților în ședința de judecată nu și-a găsit confirmare.

Astfel, instanța de apel a conchis că la 11.05.2007, partea vătămată Sergiu Pădureț a înaintat o cerere procurorului r-lui Cimișlia, S. Mocanu, care a fost înregistrată la data de 14.05.2007 (f.d. 29 vol. I) ulterior, materialele au fost transmise oficial în Procuratura Anticorupție la 17.05.2007 (f.d. 26 vol. I).

În instanța de fond fiind audiat Pădureț Sergiu a declarat că la 11.05.2007, din procuratura Cimișlia el a fost îndreptat în Procuratura Anticorupție. Iar apoi, în repetate rînduri a fost vizitat în satul natal de către procurorul Victor Muruziuc, care a preluat de la el declarații și a efectuat și alte acțiuni. Totodată el a declarat că în timpul comunicării cu procurorul, ultimul enunța critici referitoare la Rotaru, numindu-l om rău. În instanță a fost stabilit faptul că partea vătămată a intrat în vizorul poliției după o infracțiune de viol, care a fost comisă la 04.05.2007. Dar, în Comisariatul de poliție Cimișlia el a fost adus la 07.05.2007.

Deasemenea, Instanța de apel a mai reținut, că deși în cererea și explicația lui Pădureț Sergiu din 11.05.2007 era invocat expres numele lui Rotaru Ion, cauzele penale au fost pornite pe fapt, Pădureț Sergiu fiind recunoscut și audiat în calitate de parte vătămată la 18.07.2007, peste mai bine de 2 luni de la înaintarea cererii. El a indicat numele lui Rotaru Ion, dar nu prezintă informații după ce ar putea să-l recunoască (f.d. 105-106 vol. I).

În continuarea s-a stabilit că, pînă în toamnă anului 2007 pe cauza penală nu s-au efectuat acțiuni procesuale, termenele de urmărire penală fiind prelungite de mai multe ori, în aceste ordonanțe, cît și în alte acte, fiind invocat numele lui Rotaru Ion (f.d. 22, 23, 24-25 vol. I).

Instanța de apel nu a reținut ca probă recunoașterea inculpaților după fotografie, deoarece aceasta este contrară prevederilor art. 116 Cod de procedură penală, în condițiile în care acțiunile procedurale de recunoaștere a acestora a fost posibilă pe viu și cu participarea nemijlocita a apărătorilor.

La 14.02.2008, Pădureț Sergiu a înaintat o cerere prin care a cerut încetarea urmăririi penale. Acest fapt a fost confirmat de către el în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond și de apel.

De asemenea, a fost stabilit și faptul că a existat o așa cerere și pe marginea ei procurorul a emis ordonanță de refuz de a începe urmărirea penală din lipsa indicilor infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal, în acțiunile lui Pădureț Sergiu, cererea în cauză precum și ordonanța procurorului nu sunt anexate la materialele cauzei.

La baza soluției privind menținerea sentinței de achitare, Colegiul penal al Curții de Apel a pus declarațiile martorului Moșildea Nicolae, care s-a aflat într-o celulă cu Pădureț Sergiu și care a declarat că în timpul urmăririi penale a fost supus presiunilor din partea procurorului Murziuc Victor, declarațiile martorului Burduh Alexei, care de asemenea a fost influențat și amenințat de către procurorul menționat.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că declarațiile părții vătămate și a martorilor, date în timpul urmăririi penale, nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, indiferent de modul cum au fost acumulate, administrate și apreciate, probele în formă de declarații a martorilor și a părții vătămate, depuse de aceștia în timpul urmăririi penale, în conformitate cu prevederile alin. (3), art. 389 CPP RM, nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, dat fiind faptul că în cadrul ședințelor de judecată a instanței de fond aceștea și le-au modificat iar la urmărirea penală nu au fost petrecute confruntări între Ion Rotaru și martorii, și nici cu partea vătămată Sergiu Pădureț.

Instanța de apel a mai reținut, că acuzarea s-a bazat în principiu pe o singură probă cu caracter direct și anume, pe declarațiile părții vătămate Pădureț Sergiu, care inițial a declarat că la 07.05.2007, în incinta CRP inculpații 1-au maltratat cauzîndu-i leziuni corporale ușoare, iar apoi 1-au reținut în izolator pînă a doua zi dimineața, fără a-i întocmi careva acte. El a mai declarat că, despre maltratare, a povestit cîte ceva unor persoane.

Astfel, în izolatorul CRP partea vătămată a fost deținut împreună cu alte 3 persoane, la care le-a povestit ce s-a întîmplat cu el. Aceste 3 persoane au fost audiate în instanță în

calitate de martori. Din ele, doar Mihail Nedrița a confirmat într-un mod confuz că Pădureț Sergiu i-a povestit ceva despre faptul maltratării, arătându-i prin fereastră și o persoană care se afla în curtea CRP și care l-a maltrat. Această persoană petrecea o trecere în revistă a personalului polițienesc în curtea comisariatului, Pădureț Sergiu i-a spus că acela e comisarul.

Aceste declarații au fost combătute de răspunsul primit din CRP prin care e menționat că, pe fereastra celulei în care erau deținuți Pădureț Sergiu și Nedrița Nicolae este imposibil de observat locul tradițional al trecerii în revistă a personalului, iar în luna mai fereastra în genere este acoperită cu frunze de vița -de -vie.

O altă persoană cu care partea vătămată s-a aflat în celula izolatorului de detenție a fost Nicolae Mogîldea, declarațiile la care s-a referit instanța de apel mai sus, care a indicat în instanță că partea vătămată nu i-a spus nimic despre maltratare și el nu a observat la acesta nimic suspect.

A treia persoană cu care Pădureț Sergiu a fost deținut în izolator este Florea Mihail, care în instanță a declarat, că pe fundalul bănuielilor de comitere de către Pădureț Sergiu a unui viol, în izolator în timp de noapte, între ei s-a iscat o altercație fizică în timpul căreia el i-a aplicat părții vătămate câteva lovituri la spate cu coada din lemn a unei măhuri, cu care ei trebuiau să măture celula, astfel, declarațiile acestor martori nu confirmă vinovăția inculpaților.

Colegiul penal a menționat că, acuzatorul de stat nu a prezentat alte probe cu caracter direct, iar declarațiile părții vătămate au fost confuze și neconcludente, fiind combătute prin alte probe examinate în proces.

Mai mult ca atât fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel Pădureț Sergiu, a menționat că susține declarațiile parțial dat fiind faptul că unele le-a semnat nefiind citite de el, a declarat că a vrut să-și retragă plîngerea însă a fost amenințat de procuror, nu cunoaște cine l-a lovit la fese.

De asemenea, instanța de apel a invocat că în perioada detenției a părții vătămate în izolatorul CRP, acesta a fost verificat permanent de procurorul Procuraturii Cimișlia, Alexandra Borodin și de medicul Rusu Gheorghe, acestea nu au depistat încălcări și totodată ei nu i-au fost adresate plîngeri.

De asemenea, la 08.05.2007, adică după maltratări, Pădureț Sergiu a fost adus în fața unui judecător, care a examinat cazul contravențional și care i-a aplicat acestuia 3 zile de arest administrativ, dar nici acestuia partea vătămată nu i-a comunicat nimic despre așa zisa reținere ilegală și nici despre maltratare.

Instanța de apel la baza soluției adoptate a pus și declarațiile martorului Andrei Vacarciuc, care a declarat că partea vătămată a confirmat că procurorii i-au spus că vîntățile i-au fost cauzate de comisarul Ion Rotaru și pentru acesta el trebuie pus la respect fiindcă este un om rău. Acesta i-a spus că nu are pretenții față de nimeni, dar la el acasă a fost un procuror de la Chișinău, care i-a spus în mod categoric că l-a bătut anume Ion Rotaru și l-a atenționat să colaboreze cu procuratura. Era evident că băiatul era speriat și influențat de acel procuror.

Colegiul a menționat că, încă la urmărirea penală Pădureț Sergiu a încercat să se decică de acuzațiile aduse lui Todîța Sergiu și Rotaru Ion, dar fiind presat psihologic de organul procuraturii a revenit la declarațiile anterioare, în ședința de judecată a instanței de fond Pădureț Sergiu s-a încurcat în declarațiile sale, iar în ședința instanței de apel în general a spus că nu ține minte nimic a comunicat că a discutat cu Todîța Sergiu, că Rotaru Ion intra și ieșea din birou dar nu ține minte cine la lovit de câte ori câte persoane erau în birou.

Instanța de apel a conchis că nevinovăția inculpaților se mai confirmă și prin declarațiile inculpatului, Todîța Sergiu care a declarat instanței, că nu a comis infracțiunea incriminată, nu l-a maltratat pe Pădureț nici într-un fel, i-a eliberat lui Pădureț certificatul de aflare la poliție de la 07.05.2007 pînă la 11.05.2007, deoarece într-adevăr Pădureț Sergiu la 07.05.2007 practic toată ziua de muncă s-a aflat la poliție sau la medic, iar de la 08.05.2007 pînă la 11.05.2007 a fost arestat administrativ conform deciziei Judecătorei Cimișlia din 08.05.2007. Nu a dat indicații ofițerului de serviciu ca Pădureț Sergiu să fie deținut în izolator în perioada 07- 08.05.2007.

La baza nevinovăției inculpatului Todîța Sergiu, instanța de apel a enumerat aceleași probe care au fost puse la baza achitării inculpatului Rotaru, fiind enumerate și declarațiile martorilor Melente Vasile, Buțanu Mihail, Savanu Tudor, Cevali Vasile, Secrier Dumitra, Caraiman Oleg, Gavriiliț Vasile, Leșanu Vladimir, Rozdovanu Sergiu, Prodius Nicolae, Ciboteri Iurie, Gherghilaș Vădim, Toderăș Leonid, Pășeau Andrei care la rîndul lor, confirmă nevinovăția inculpaților Todîța Sergiu și Rotaru Ion.

Instanța de apel a conchis, că în speța examinată nu există nici un semn caracteristic torturii, ori nu este arătată legătura cauzală între leziunea corporală depistată la partea vătămată și faptele incriminate lui Rotaru Ion și Todîța Sergiu.

5. Decizia Curții de Apel se contestă cu recurs ordinar de către procuror, solicitîndu-se casarea acesteia, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, invocînd temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat.

În susținerea temeiului invocat se indică următoarele argumente:

- instanța de apel doar a copiat sentința;
- instanța de judecată a oferit o apreciere subiectivă probelor prezentate de acuzatorul de stat care denotă cu certitudine următoarele :

**lipsirea ilegală de libertate a părții vătămate Pădureț Sergiu care s-a aflat o zi ilegal în Izolatorul de Detenție Preventivă a CPR Cimișlia la 07.05.2007 la indicația inculpaților Rotaru Ion și Todîța Sergiu;*

**intenția inculpaților Rotaru Ion și Todîța Sergiu de a obține depoziții de la partea vătămată Pădureț Sergiu prin care să fi recunoscut comiterea violului cet. Baltag Anastasia;*

**aplicarea violenței, inclusiv cu ajutorul mijloacelor speciale, de către inculpații Rotaru Ion și Todîța Sergiu în privința părții vătămate Pădureț Sergiu în vederea determinării ultimului de a recunoaște comiterea violului ;*

**existența vătămarilor corporale la partea vătămată Pădureț Sergiu care au fost produse pe parcursul perioadei aflării ultimului în IDP a CPR Cimișlia în perioada 07.05-11.05.2007 și confirmate prin rapoartele de xepertiză efectuate la caz..*

- la baza sentinței de achitare pronunțate a pus în exclusivitate circumstanțele factice prezentate de inculpați și apărătorii acestora;

- instanța de judecată nu s-a expus asupra pertinentei probei materiale și anume, a dovezii scrise semnate de inculpatul Todiță Sergiu prin care ultimul confirmă faptul deținerii ilegale în perioada 07.04-11.04.2007 a părții vătămate Pădureț Sergiu în Izolatorul de Detenție Preventivă a CPR Cimișlia;

- nu pot fi puse la baza sentinței de achitare declarațiile martorului Vacarciuc A. care, înafară de expunerea cronologică a unor fapte legate de activitatea inculpatului Rotaru Ion în funcția de comisar al CPR Cimișlia și interacțiunea ultimului cu organele administrației publice locale precum și conducerea Ministerului Afacerilor Interne, instanței de judecată nu a relatat, totodată fiind stabilit cu certitudine faptul, că martorul Vacarciuc A. nu posedă careva date concludente despre maltratarea și reținerea părții vătămate Pădureț Sergiu;

- urmează a fi apreciate critic și depozițiile martorilor Gavriliță Vasile, Caraiman Oleg, Secrieru Dumitru, Covali Vasile, Prodius Nicolae, Rozdovanu Sergiu, Leșanu Vladimir, Gangan Ion, Srandi Efinia, Florea Mihail, Gheorghe Rusu, Cebotari Iurie, Toderaș Leonid, Gheorghelaș Vadim date instanței de judecată avînd în vedere faptul, că s-au aflat în subordinea inculpatului Rotaru Ion în perioada deținerii de către ultimul a funcției de comisar al CPR Cimișlia;

- din cuprinsul deciziei atacate rezultă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra apelului declarat de procuror, adică nu este luat spre examinare și, respectiv, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de acest apelant;

- instanța de apel la achitarea inculpaților Rotaru I. și Todiță S. a constatat că **fapta imputată** inculpaților, *prevăzută la art. 309¹ alin. (3), lit. c) Cod penal și la art. 328 alin. (1) Cod, nu a avut loc, negăsindu-și confirmare, însă menține achitarea acestora deoarece lipsesc în acțiunile inculpaților elementele acestor infracțiuni.*

- instanța de fond în partea descriptivă a sentinței de achitare menționează art.390 alin.(1) punctul 1) și 2) al Codului de procedură penală **deoarece nu s-a constatat existența faptei de infracțiune și fapta nu a fost săvîrșită de inculpați.**

În dispozitivul sentinței, instanța de fond hotărăște achitarea inculpaților **din lipsa în acțiunile lor a elementelor acestei infracțiuni,** adică în baza art.390 alin.(1) punctul 3) al Codului de procedură penală.

5.1. Avocatul Țurcan Vasile în numele inculpatului Rotaru Ion, inculpatul Todiță Sergiu cît și partea vătămată Pădureț Sergiu au prezentat referință pe marginea recursului, prin care au solicitat respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii contestate.

6. Verificînd argumentele invocate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvîrșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărîrea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul lărgit constată, că instanța de apel la examinarea apelului declarat nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, nu a răspuns la toate motivele invocate de apelant, în legătură cu ce în baza temeiului pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

În primul rînd, Colegiul penal lărgit menționează, că instanța de apel a comis aceeași eroare ca și prima instanță:

-instanța de apel la achitarea inculpaților Rotaru I. și Todîța S. a constatat că fapta imputată inculpaților, prevăzută la art. 309¹ alin. (3), lit. c) Cod penal și la art. 328 alin. (1) Cod penal, nu a avut loc, negăsindu-și confirmare, însă menține achitarea acestora deoarece lipsesc în acțiunile inculpaților elementele acestor infracțiuni.

- instanța de fond în partea descriptivă a sentinței de achitare și-a motivat soluția în baza art.390 alin.(1) punctul 1) și 2) al Codului de procedură penală deoarece nu s-a constatat existența faptei de infracțiune și fapta nu a fost săvîrșită de inculpați, iar în dispozitivul sentinței, instanța de fond hotărăște achitarea inculpaților din lipsa în acțiunile lor a elementelor acestei infracțiuni, adică în baza art.390 alin.(1) punctul 3) al Codului de procedură penală.

Prin urmare, ambele instanțe de judecată nu au respectat prevederile art.396 alin (2) Cod de procedură penală, care se referă la dispoziția de achitare a inculpaților și motivul pe care se întemeiază achitarea.

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, ceea ce echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei. Eroarea comisă nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a trage concluzii privitor la corectitudinea aprecierii probelor de către instanța de apel, necătfînd și la faptul că se constată o încălcarea flagrantă de către instanța de fond a prevederilor art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală.

Astfel, motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărîrii, deoarece acesta este expus neclar, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6 Cod de procedură penală.

În al doilea rînd, lecturînd textul apelului, în raport cu recursul declarat, Colegiul reține, că ultimul repetă motivele apelului, dar concomitent mai reține și faptul, că în Decizia instanței de apel cu adevărat nu și-au găsit reflectare răspunsul la toate motivele invocate, or potrivit art.414 alin. (3) Cod de procedură penală, Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În speță, la judecarea apelurilor instanța a încălcat prevederile stipulate în acest articol. Astfel, apelantul s-a referit la un șir de argumente invocate în recurs la pct. 5. a prezentei decizii, prin care motivează concret dezacordul cu sentința adoptată.

Soluția de respingere a apelului declarat de procuror este neargumentată și necorespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată atât a primei instanțe, cît și a celei de apel, în condițiile art. 100 alin. (4) CPP, iar instanța de apel fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de acuzatorul de stat, a adoptat soluția contestată.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit menționează că, dacă instanța de apel a respins apelul procurorului, decizia trebuia să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțînd hotărîrea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

La fel, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, pornind de la motivele recursului ordinar declarat de procuror, care au fost indicate de către ultimul și în apelul său rezultă că decizia instanței de apel este o copie absolută a sentinței, în care nu este nici o expunere asupra respingerii motivelor invocate în apel de către acuzare, invocate la p.3 al prezentei decizii, fiind indicate în exclusivitate circumstanțele factice prezentate de inculpați și apărătorii acestora.

În al treilea rînd, în decizie la motivarea soluției de achitare, se face referire în preponderență asupra acțiunilor inculpatul Rotaru Ion, iar cît privește acțiunile inculpatului Todîță Sergiu e o mențiune vagă, superficială, facîndu-se trimitere la aceleași probe, fără a se delimita careva motive ce a-r fi dus la achitarea anume a acestui inculpat.

Reieșind din cele descrise supra, Colegiul atestă faptul că în speță instanța de apel nu a respectat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că

fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunând temeiul respectiv în decizia sa.

Instanța de apel selectiv a grupat probele pe caz, unele fiind redată în decizie, iar unele fiind ignorate, neanalizate, neapreciate, ca urmare nefiind elucidate faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

Mai mult, Colegiul menționează că, deși procurorul, nefiind de acord cu concluzia instanței de fond, în apel a adus un șir de argumente, inclusiv și faptul că nu s-a dat aprecierea cuvenită declarațiilor părții vătămate și martorilor, care în cumul cu alte probe confirmă, în opinia sa vinovăția inculpaților conform învinuirilor înaintate, Curtea de Apel, deliberând asupra apelului procurorului a concluzionat la general că: *„În prezența acestor circumstanțe, Colegiul penal ajunge la ferma convingere că nu există careva suport de fapt și de drept de a-l condamna pe Todița Sergiu și Rotaru Ion în baza unor presupuneri invocate de către procuror în cererea de apel, din care considerente hotărîrea de achitare pronunțată de către judecătoria Cimișlia din 26.10.2012 urmează să fie menținută, ca fiind una legală, întemeiată și motivată, iar cererea de apel urmează a fi respinsă ca nefondată.”*

Astfel, instanța de apel a admis și a apreciat prioritar declarațiile inculpatului, care are dreptul de a nu se autoincrimina și un cumul de probe prezentate de către partea apărării numai la etapa cercetării judecătorești în instanța de fond, iar declarațiile părții vătămate și a martorilor acuzării au fost apreciate critic la general, fără a argumenta concluzia dată. Celelalte probe, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată au fost ignorate totalmente, nefiind analizate, apreciate și ca urmare, nu s-a expus asupra admiterii și nici a respingerii acestora.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează, că procedînd în asemenea mod, instanța de apel a ignorat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărîre ilegală și neîntemeiată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, deoarece erorile juridice nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Rezumînd cele menționate, Colegiul constată că și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”*, precum și *„motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărîrii”*, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei

probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii și de motivele invocate și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui **Rotaru Ion Gheorghe și Todită Sergiu** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de atac.

Decizia publicată la 08 iulie 2014, ora 09.50.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Ion Guzun

Iurie Diaconu